

Jiří Suchý – Jiří Šlitr

Šest žen Jindřicha VIII.

(Použito originálu Divadla Semafor a úpravy
Zdeňka Boubelíka)

Režie: Ludmila Forétková a Jiří Vobecký

Scéna: Ludmila Forétková

Kostýmy: Miluše Vobecká

Korepetice: Jan Kuchař

Hrají:

Herec v roli Jindřicha VIII.: **Jiří Vobecký**

Herečka v roli Aukční ředitelky, Kateřiny

Aragonské, Anny Boleynové, Jany

Seymourové, Anny von Cléve, Kateřiny

Howardové, Kateřiny Paarové a Božky:

Ludmila Forétková

Klavírista: **Jan Kuchař**

Premiéra: 25. června 2012,

3. premiéra sezóny 2011/2012,

Provozuje DS, umělecká a divadelní agentura,

Ludmila Forétková, Vyhlídalova 25, 713 00

Ostrava-Heřmanice, IČ 87674114

a Občanské sdružení DS, IČ 22886745

www.divadlosilesia.cz

Všecká práva zstupuje DILIA, Praha.

Program připravil: Jiří Vobecký

Grafická úprava: Jiří Vobecký ml.

Šest žen Jindřicha VIII. a divadlo

V poslední době se téma života Jindřicha VIII. stalo předmětem nesmírného zájmu díky seriálu „Tudorovci“, ale život legendárního anglického krále padl do oka celé řadě tvůrců již dávno před jeho vznikem. I Československá televize kdysi vysílala stejnojmenný, avšak pouze šestidílný seriál BBC. Daleko dříve však padl do oka divadelníkům, a prvním z nich byl legendární Shakespeare. Inspirací naší inscenace je však hra, která vznikla v pražské Redutě již koncem padesátých let, kdy Dr. Ivan Vyskočil četl fiktivní deník Jindřicha VIII. a Vlasta a Viktor Sodomovi k příběhu přispěli písničkami přibližně se hodícími k danému tématu. Počátkem šedesátých let se tématu chopilo Divadlo Semafor a v roli čtenáře fiktivního deníku se vystřídala celá řada hereckých osobností, z nichž nejdéle se na jevišti ukazoval Miroslav Horníček, který si zahrál i v obnovené premiéře počátkem devadesátých let.

Velký impuls pro inscenování této hry znamenala režijní úprava Zdeňka Boubelíka, určená pro posluchače ostravské konzervatoře, kteří ji s úspěchem hráli v první polovině devadesátých let minulého století na scéně bývalého ostravského Divadla loutek, působícího v prostorech, kde se dnes rozkládá jistá bankovní instituce. Inscenace pak padla do oka přerovskému muzikálovému divadelnímu souboru Dostavník, tvůrcům profesionálního Slováckého divadla v Uherském Hradišti, a pak se rozlétla i na další scény, amatérské i profesionální. Výklad inscenace byl nejrůznější, její obsazení rovněž, postavy buď postupně přibývaly, nebo byly škrtnuty. Měnilo se i využití písniček, avšak nikdy nesáhli tvůrci jinam, než po písničkové tvorbě Jiřího Suchého a Jiřího Šlitra a z dnešního hlediska je téměř neuvěřitelné, pod kolika hity šedesátých let v podání nejrůznějších interpretů je tato tvůrčí dvojice podepsána.

Naše komorní divadlo nepotřebuje do rolí Jindřichových žen obsazovat dlouhodobě ve veřejnoprávních divadlech nevyužívané, avšak zaměstnané herečky, a tak se naše inscenace vrací k prvopočátkům své existence, kdy jsou ženské role příležitostí k jevištní proměně jejich interpretky, a čtenář deníku není rušen dopsanými mužskými postavami. A tak je naše inscenace možná návratem k prvopočátkům jevištního života tohoto nestárnoucího textu, který se na rozdíl od mnoha jiných dobových oblíbených komunálních satir vyhnul reakcím na dobu svého vzniku a stal se doslova nadčasovým a realizovatelným v každé době a v každém politickém systému.

Jindřich VIII.

Jak jsme se měli možnost přesvědčit i v seriálu Tudorovci, postava Jindřicha VIII. je pro tvůrce pouhou inspirací a umělecký popis jeho života se může značně vzdalovat od reality. Naše inscenace proto ani nemá ambice popisovat pravdivě historické reálie, ale naopak, na základě obecně známých schémat spíše nabízí pobavení a velmi vzdálený pohled na historické skutečnosti. Pro skutečné milovníky historie pak není na škodu jenom připomenout několik detailů o době vlády hlavní postavy.

Jindřich VIII. se narodil 28. 6. 1491 jako syn Jindřicha VII. Tudora a Alžběty z Yorku. Jeho otec získal vládu roku 1485 díky vítězství nad jiným legendárním králem – Richardem III. (Ten se proslavil zejména díky Shakespeareově hře a údajným výrokem „Království za koně“ – nicméně historická realita pochybuje o zločinech, které měl tento panovník spáchat, a počítačová rekonstrukce jeho podoby, realizovaná díky nedávnému nálezu jeho pozůstatků při výstavbě anglického supermarketu naznačuje, že se mohlo jednat o postavu přinejmenším vypadající sympaticky). Jindřich VIII. nastoupil na trůn po smrti svého otce v roce 1509, které předcházelo úmrtí následníka trůnu, staršího Jindřichova bratra Artura. Navázal pak na snahy svého otce o vytvoření absolutistické tudorovské monarchie. Původně byl odpůrcem reformace, v roce 1521 mu dokonce papež udělil titul Defensor fidei (obránce víry) za vystoupení proti Lutherovi. Když mu však papež odmítl povolit jeho rozvod s Kateřinou Aragonskou, využil tohoto konfliktu

k odtržení anglikánské církve od Říma (1533) a stal se její hlavou. Za tím vším však můžeme hledat ženu – Annu Boleynovou, zcela ve smyslu známého přísloví. Ostatně o vlivu politiky na rozvod a naopak by mohli vyprávět, kdyby opravdu mohli, i naši slavní panovníci Přemysl Otakar I. i jeho vnuk Přemysl Otakar II. Po vytvoření nové církve pak podnikl Jindřich kroky známé z jiných dob a režimů: konfiskacemi církevního majetku posílil hospodářskou a politickou moc, aniž se obával, že zatíží své potomky komplikacemi z případných restitucí, naopak, jeho hospodaření vykazovalo přebytky, vzniklé využitím do té doby umrtveného kapitálu. Potlačil vliv staré aristokracie, vytvářel a opíral se o tzv. novou šlechtu, vytvářenou z loajálního měšťanstva, nového úřednického aparátu a drobné venkovské šlechty. Svého kancléře Thomase Mora, který s reformací nesouhlasil, dal roku 1535 popravit, stejně jako mnohé další odpůrce, a nejenom proto, aby je ochránil před stářím.

Také náš fiktivní deník se opírá o známé skutečnosti. Dvě Jindřichova manželství skončila rozvodem (s Kateřinou Aragonskou a Annou von Cléve), obě exmanželky však finančně zabezpečil a Anna von Cléve se dokonce ani nemusela vrátit do Německa. Dvě manželky dal popravit (Annu Boleynovou a Kateřinu Howardovou), Jane Seymourová zemřela po porodu, přežila jej pouze ta poslední, Kateřina Paarová. Ale většinou si dělá z doby Jindřichova panování legraci a právě jen o ni nám jde.

Jindřich VIII. zemřel 28. ledna 1547. Na trůn po něm nastoupil jeho syn Eduard VI., známý z románu Marka Twaina a seriálu Československé televize „Princ a chud’as“ s Romanem Skamenem v hlavní roli, Eduard však zemřel již v roce 1553. Po něm vládly již jenom dvě ženy, obě shodnou okolností dcery Jindřicha VIII.: Marie Krvavá (1553 – 1558) a Alžběta I. (1558 – 1603). Alžbětou I. také dynastie Tudorců vymřela. Celá dynastie je inspirací pro stále nové a nové umělce, spisovatele a filmaře, jen díky nim vzniklo například drama Marie Stuartovna o nešťastném osudu skotské královny, avšak přestože ji dala popravit Alžběta I. – stejná královna se postarala o to, aby na její trůn usedl syn popravené sokyně Jakub I. Stuart. Za dob posledních Tudorců vznikly základy anglické koloniální říše, ale pro nás divadelníky nastala také doba jednoho z největších rozkvětů divadla – kterému se dnes říká

Alžbětinské a jejímž vrcholným představitelem zůstává nesmrtelný William Shakespeare.

Divadlo Silesia

Premiérou inscenace „Šest žen Jindřicha VIII.“ završilo Divadlo Silesia již svou třetí divadelní sezónu a brzy oslaví své první pětiletí. V repertoáru stále zůstává inscenace „Vrabčák Edith“, kterou Divadlo Silesia zahájilo 9. října 2009 svou činností. Některé další inscenace, jako například „Oprašovačka“ nebo „Psycho-tera-politika“ se již dočkaly své derniéry, drama „Trash Story“, stejně jako další muzikál „Dva na smetišti“ zůstávají na repertoáru divadla. Stranou nezůstává ani tvorba pro děti, pohádky „Královna k sežrání“, „Malá čarodějnice“ nebo „Byla jednou kořata“ se setkávají se zájmem pořadatelů i daleko mimo Moravskoslezský kraj. Divadlo Silesia na sezónu 2013/2014 připravuje další pohádku „O Koblížkovi“ a spolu s pražskými divadelníky muzikál věnovaný 100. výročí narození první české šansonierky Ljuby Hermanové s názvem „Ljuba – žena, která ví“.

Divadlo Silesia je komorním divadlem, které se opírá o zkušené dlouholeté profesionální herce, kteří prošli celou řadou profesionálních divadel (Šumperk, Uherské Hradiště, Český Těšín, Olomouc, Opava, Jihlava) Ludmilu Forétkovou, Jiřího Vobeckého a Petra Zbožínka, doplněné o práci zkušeného muzikanta Jana Kuchaře. Zmíněné herce jste měli možnost vidět v některých televizních seriálech nebo filmech (Četnické humoresky, Ordinace v růžové zahradě, Lidice, Mamas and Papas, Hořící keř...) Divadlo se však nevyhýbá se ani spolupráci s posluchači konzervatoře a s vyspělými herci z praxe, jako byli Natálie Holíková, Lenka Szilasi, Lukáš Szebesta, Jan Kovář a další. V současné době probíhá jeho transformace na neziskové Občanské sdružení DS, avšak podmínkou členství zůstává profesionalita a schopnost navrhnout a realizovat tvůrčí projekty divadla.

Divadlo Silesia mimo Ostravu pravidelně hraje v Karviné, ale našlo si cestu i na jiné scény, jako byly Opava, Český Těšín, Šumperk, Kopřivnice, Havířov, Jeseník, Bruntál, Orlová, ale i Jihlava a Praha.

Veškeré informace o našem divadle najdete na internetových stránkách našeho divadla www.divadlosilesia.cz.

Jiří Suchý – Jiří Šlitr

